

Народни музеј „Зајечар“
Дел. број 90
06.03.2013. године
Град Зајечар

МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА
Национални комитет за нематеријално културно наслеђе

Влајковићева 3
11 000 Београд

ПРЕДМЕТ: Сагласност за номинацију *Славе* за УНЕСКО-ву Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства

Народни музеј у Зајечару спроводи низ активности у циљу очувања разноврсног и богатог културног наслеђа на територији Зајечара и источне Србије.

Пружамо подршку номинацији *Славе* за Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства, имајући у виду да је прослављање породичног свена заштитника вишевековна традиција, која се преноси с генерације на генерацију.

Народни музеј у Зајечару, поред својих редовних активности као што су истраживање, прикупљање документације и представљање културног наслеђа, организује и догађаје и манифестације, као што је „Антика фест“, које доприносе ревитализацији нематеријалног културног наслеђа и имају за циљ да члановима заједнице укажу на важности њихове традиције и посвећености очувању обичаја, а широј јавности кроз представљање локалних варијанти елемента приближи сазнања о широкој распрострањености и различитост обичаја.

Надамо се да ћемо својим активностима допринети упису *Славе* на УНЕСКО-ву листу нематеријалног културног наслеђа и очувању овог значајног сегмента националног идентитета.

С поштовањем,

Директор Народног музеја у Зајечару

Бора Димитријевић

Народни музеј „Зајечар“

Дел. број 90

06.03.2013. године

Град Зајечар

MINISTRY OF CULTURE AND INFORMATION
National Committee for Intangible Cultural Heritage

3 Vlajkovićeva Street

11000 Beograd

Re: Approval for the nomination of *Slava* for the UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity

The National Museum in Zaječar is carrying out a number of activities in order to preserve the diversity and rich cultural heritage on the territory of Zaječar and eastern Serbia.

Hereby, we provide support for the nomination of *Slava* for the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity, given that that the celebration of the patron saint is a centuries-old family tradition, passed on from generation to generation.

The National Museum in Zaječar, in addition to its regular activities, such as research, collection of documents and presentation of cultural heritage, also organizes events, such as the “Antique Fest”, which contribute to the revitalization of intangible cultural heritage and are intended to indicate to members of the community the importance of their tradition and commitment to preserving the customs, and bring closer the knowledge of the widespread and diverse customs to the general public, through the presentation of local varieties of elements.

Through our activities, we hope to contribute to entering *Slava* into the UNESCO’s List of Intangible Cultural Heritage and to the preservation of this important segment of the national identity.

With regards,

Bora Dimitrijević

Director of the National Museum “Zaječar”

Народни музеј, Трг Светог Саве 2, 36000 Краљево
тел/факс 036/315-350, 315-351
е-маил muzejkrajevo@gmail.com

МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА
Национални комитет за нематеријално културно наслеђе

Влајковићева 3
11 000 Београд

ПРЕДМЕТ: Сагласност за номинацију *Славе* за УНЕСКО-ву Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства

Поштовани,

Пружамо подршку номинацији *Славе* за Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства, имајући у виду да је прослављање породичног свеца заштитника један од најприсутнијих и најзначајнијих обичаја у оквиру друштвених обичаја, ритуала и свечаних догађаја краљевачког краја.

Народни музеј у Краљеву, као институција која се у оквиру својих редовних активности бави истраживањем, заштитом и представљањем културног наслеђа, посебну пажњу посвећује организовању едукативних предавања, с циљем упознавања шире јавности са обичајима и традицијом. У оквиру ових предавања, посебно значајно место имају предавања о *Слави* као вема важном сегменту друштвеног живота, како у сеоској, тако и у градској средини, који се вековима преноси с генерације на генерацију.

Надамо се да ћемо својим активностима допринети упису *Славе* на УНЕСКО-ву листу нематеријалног културног наслеђа и очувању овог значајног сегмента националног идентитета.

С поштовањем,

Директор

Драган Драшковић

Народни музеј, Трг Светог Саве 2, 36000 Краљево
тел/факс 036/315-350, 315-351
е-маил muzejkraljevo@gmail.com

MINISTRY OF CULTURE AND INFORMATION
National Committee for Intangible Cultural Heritage

3 Vojkovića
11000 Belgrade

Consent of Nomination of *Slava* (Celebration of the Family St. Patron's Day) for the UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity

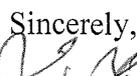
Dear Sirs,

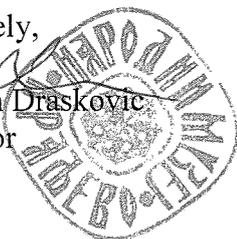
Hereby we express our support to nomination of the *Slava* for the UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity, bearing in mind that the Celebration of the Family St. Patron's Day is one of the most important and widely spread social practice, rituals and festive events in the region of Kraljevo.

As the institution whose regular activities include research, safeguarding and presentation of cultural heritage, the National Museum in Kraljevo pays special attention to organization of educational lectures aimed at informing the broad public about customs and traditions. Especially important among these are lectures about the *Slava* as a very significant segment of the social life in both rural and urban communities that has been passed down through generations for centuries.

We hope that our activities will contribute to inscription of the *Slava* on the UNESCO List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity, and to preservation of this important segment of the national identity.

Sincerely,

Dragan Draskovic
Director

МУЗЕЈ ВОЈВОДИНЕ
MUSEUM OF VOJVODINA

Број: 01-256
Дана: 15.03.2013

МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА
Национални комитет за нематеријално културно наслеђе

Нлајковићева 3
11 000 Београд

ПРЕДМЕТ: Поддршка за упис *Славне* за УНЕСКО-ву Репрезентативном листу нематеријалног културног наслеђа човечанства.

Музеј Војводине као матични музеј из територијалне целине Војводине обавља и истраживачке активности у циљу сакупљања, обраде и презентовања разноврсне етнолошке грађе везане за материјално и духовно наслеђе свих етничких група у Војводини.

Рад у Етнолошком одељењу конципиран је по збиркама међу којим је за проучавање нематеријалног културног наслеђа од посебне важности Збирка за духовни и друштвени живот и обичаје. У оквиру ове збирке, која броји око 1300 предмета, чувају се козачице предмета везаних за славске обичаје као што су шаралице за славске колече – поскурњање, икони на штакљу, славске мање и флаше. Поред збирке за духовни и друштвени живот и обичаје и у другим збиркама Одељења чувају се предмети везани са славом, као што су пешкири за икони, свећњаци и др. Предмети из ових збирки су публиковани и излагани на сталној и тематским изложбама Музеја Војводине: *Славна поставка* Музеја Војводине, тематска изложба *Икони на штакљу у Војводини* аутора Марије Бански, *Дух живота - слава у свакодневници и ритуалу*. Све наведене изложбе прати стручни каталог.

За истраживање славских обичаја вредна је и архивска грађина коју је Војвођански музеј сакупио током етнолошких истраживања. Истраживања славе започела су већ од 50-их година 20. века под руководством др Милеке Филиповића. Значајна грађа прикупљена је и у оквиру прикупљања података за Етнолошки атлас Југославије. Рад на овој теми наставак је у конзерватору све до данас. Као резултат ових истраживања публиковани су стручни радови:

Милека Ф. Филиповић (ур.) *Славне Кере*, Писмена збирка Војвођанског музеја, Нови Сад, 1978;

Milenko S. Filipović, *Različita etnološka građa iz Vojvodine*, Prilozi i građa 1, Vojvodanski muzej, Novi Sad, 1962;

Вера Милутиновић, *Крсна слава у југоисточном Бањату*, РВМ. 3, Нови Сад, 1954;

Весна Марјановић, *Крсна слава, српски породични ритуал у контексту сакралног и профаног*, Рад Музеја Војводине, 53, Нови Сад, 2011.

Такође је важно рећи да су колеге етнологзи Татјана Бугарски и Алксандар Петијевић у оквиру пројекта *Породичне традиције у Војводини као нематеријална баштина* спровели више теренских истраживања на којим је сакупљена значајна грађа везана за обичај славе у Војводини.

Схватајући значај славе и активно учествујући у очувању њених материјалних и духовних вредности искрено подржавамо активност Етнографског музеја на њеном укључивању на УНЕСКО-ву Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа.

С поштовањем,

Директор

Агнеш Озар

МУЗЕЈ ВОЈВОДИНЕ
MUSEUM OF VOJVODINA

Број: 01-256

Дана: 15.03.2013

МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА
Национални комитет за нематеријално културно наслеђе

Влајковићава 3
11000 Београд

ПРЕДМЕТ. Поддршка за упис *Славе* за УНЕСКО-ву Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства

Музеј Војводине као матични музеј за територију читаве Војводине обавља низ музеолошких активности у циљу сакупљања, обраде и презентовања разноврсне етнолошке грађе везане за материјално и духовно наслеђе свих етничких група у Војводини.

Рад у Етнолошком одељењу конципиран је по збиркама међу којим је за проучавање нематеријалног културног наслеђа од посебне важности Збирка за духовни и друштвени живот и обичаје. У оквиру ове збирке, која броји око 1500 предмета, чувају се колекције предмета везаних за славске обичаје као што су: шаралице за славске колаче – поскурњаци, иконе на стаклу, славске маше и флале. Поред збирке за духовни и друштвени живот и обичаје и у другим збиркама Одељења чувају се предмети везани са славу, као што су: пецкири за иконе, свећњаци и др. Предмети из ових збирки су публиковани и излагани на сталној и тематским изложбама Музеја Војводине: *Стална поставка Музеја Војводине*, тематска изложба *Иконе на стаклу у Војводини* аутора Марије Бански, *Дух живота – слава у свакодневици и ритуалу*. Све наведене изложбе прати стручни каталог.

За истраживање славских обичаја вредна је и теренска грађа коју је Војвођански музеј сакупио током етнолошких истраживања. Истраживања славе започела су већ од 50-их година 20. века под руководством др Миленка Филиновића. Значајна грађа прикупљена је и у оквиру прикупљања података за Етнолошки атлас Југославије. Рад на овој теми изглављен је у контекстима све до данас. Као резултат ових истраживања публиковани су стручни радови:

Миленко М. Филиновић (ур.) *Балатске Хере*, Писмена издања Војвођанског музеја, Нови Сад, 1958;

Milenko S. Filipović, *Različita etnološka građa iz Vojvodine*, Prilozi i građa 1, Vojvođanski muzej, Novi Sad, 1962;

Вера Милутиновић, *Крсна слава у југоисточном Банату*, РВМ, 3, Нови Сад, 1954;

Весна Марјановић, *Крсна слава, српски породични ритуал у контексту сакралног и профаног*, Рад Музеја Војводине, 53, Нови Сад, 2011.

Такође је важно рећи да су колеге етнологзи Татјана Бугарски и Алксандар Петијевић у оквиру пројекта *Породичне традиције у Војводини као нематеријална баштина* спровели више теренских истраживања на којим је сакупљена значајна грађа везана за обичај славе у Војводини.

Схватајући значај славе и активно учествујући у очувању њених материјалних и духовних вредности искрено подржавамо активност Етнографског музеја на њеном укључивању на УНЕСКО-ву Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа.

С поштовањем,

Директор

др Агнеш Озер

MUZEJ VOJVODINE
MUSEUM OF VOJVODINA

Number: 01-256
Day: 15.03.2013.

MINISTRY OF CULTURE AND INFORMATION
National Committee for Intangible Cultural Heritage
3 Vojkovićeve
11000 Belgrade

SUBJECT: Supporting inscription of the *Slava* on the UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity

As the principal museum for the whole of Vojvodina, the Museum of Vojvodina engages in a series of activities to collect, process and present a variety of ethnological material related to the material and spiritual heritage of all ethnic groups in Vojvodina.

The Department of Ethnology handles matters relating to collections, including the Collection of Spiritual and Social Life and Customs, which is of particular importance for the study of intangible cultural heritage. This collection of some 1,500 objects includes collections of items concerning the *Slava* practices such as *poskurnjaci*, wooden seals for the *Slava* cakes, icons on glass, the *Slava* glasses and bottles, etc. In addition to the Collection of Spiritual and Social Life and Customs, other collections also include items associated with the *Slava*, such as towels for icons, candlesticks, etc. Items from these collections have been published and displayed in the permanent exhibition as well as in thematic exhibitions of the Museum of Vojvodina: *The Permanent Exhibition* of the Museum of Vojvodina, the thematic exhibition *Icons on Glass in Vojvodina*, curated by Marija Barški, *The Spirit of the Wheat – Hay in Everyday Life and Rituals*. All these exhibitions are accompanied by professional catalogs.

The material the Museum of Vojvodina collected in the course of ethnographic field studies is a valuable contribution to the study of the *Slava* customs. The research projects have begun in the 1950s already under the direction of Milenko Filipović PhD. Significant material has been collected as part of the data collection for the Ethnological Atlas of Yugoslavia. The work has continued ever since. Papers published as a result of these research projects include:

Milenko S. Filipović (ed.), *Banatske Here* [Here in Banat], Posebna izdanja Vojvodjanskog muzeja, Novi Sad, 1958.

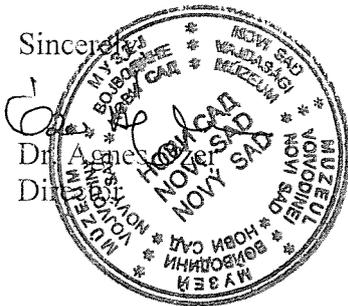
Milenko S. Filipović, *Različita etnološka gradiva iz Vojvodine* [Various Ethnological Materials from Vojvodina], Prilozi I gradiva I, Vojvodjanski muzej, Novi Sad, 1962.

Vera Milutinovic, *Krsna slava u jugoistočnom Banatu* [Patron Saint's Day in Southeastern Banat], RVM, 3, Novi Sad, 1954;

Vesna Marjanovic, *Krsna slava, srpski porodični ritual u kontekstu sakralnog i profanog* [The Slava, a Serbian Family Ritual in the Context of the Sacred and the Profane], Rad Muzeja Vojvodine, 53, Novi Sad, 2011.

It is also important to say that as part of the project *Family Tradition in Vojvodina as Intangible Heritage*, our colleagues, ethnologists Tatjana Bugarski and Aleksandar Petijević conducted several field studies, during which they collected considerable data, related to the Slava rituals in Vojvodina.

Realizing the importance of the Slava and actively participating in the safeguarding of its material and spiritual values we support the activity of the Ethnographic Museum in Belgrade to inscribe it on UNESCO's Representative List of the Intangible Cultural Heritage.

МУЗЕЈ ВОЈВОДИНЕ
MUSEUM OF VOJVODINA

Number: 01-256
Day: 15.03.2013.

MINISTRY OF CULTURE AND INFORMATION
National Committee for Intangible Cultural Heritage
3 Vojkovićeva
11000 Belgrade

SUBJECT: Supporting inscription of the *Slava* on the UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity

As the principal museum for the whole of Vojvodina, the Museum of Vojvodina engages in a series of activities to collect, process and present a variety of ethnological material related to the material and spiritual heritage of all ethnic groups in Vojvodina.

The Department of Ethnology handles matters relating to collections, including the Collection of Spiritual and Social Life and Customs, which is of particular importance for the study of intangible cultural heritage. This collection of some 1,500 objects includes collections of items concerning the *Slava* practices such as *poskurnjaci*, wooden seals for the *Slava* cakes, icons on glass, the *Slava* glasses and bottles, etc. In addition to the Collection of Spiritual and Social Life and Customs, other collections also include items associated with the *Slava*, such as towels for icons, candlesticks, etc. Items from these collections have been published and displayed in the permanent exhibition as well as in thematic exhibitions of the Museum of Vojvodina: *The Permanent Exhibition* of the Museum of Vojvodina, the thematic exhibition *Icons on Glass in Vojvodina*, curated by Marija Banški, *The Spirit of the Wheat – Hay in Everyday Life and Rituals*. All these exhibitions are accompanied by professional catalogs.

The material the Museum of Vojvodina collected in the course of ethnographic field studies is a valuable contribution to the study of the *Slava* customs. The research projects have begun in the 1950s already under the direction of Milenko Filipović PhD. Significant material has been collected as part of the data collection for the Ethnological Atlas of Yugoslavia. The work has continued ever since. Papers published as a result of these research projects include:

Milenko S. Filipović (ed.), *Banatske Here* [Here in Banat], Posebna izdanja Vojvodjanskog muzeja, Novi Sad, 1958;

Milenko S. Filipović, *Različita etnološka gradja iz Vojvodine* [Various Ethnological Materials from Vojvodina], Prilozi i gradja 1, Vojvodjanski muzej, Novi Sad, 1962;

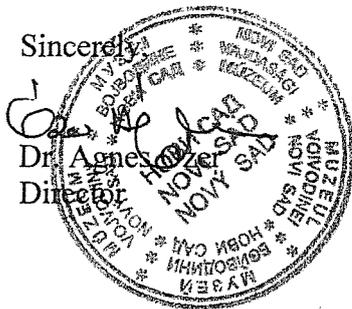
Vera Milutinovic, *Krsna slava u jugoistocnom Banatu* [Patron Saint's Day in Southeastern Banat], RVM, 3, Novi Sad, 1954;

Vesna Marjanovic, *Krsna slava, srpski porodici ritual u kontekstu sakralnog i profanog* [The Slava, a Serbian Family Ritual in the Context of the Sacred and the Profane], Rad Muzeja Vojvodine, 53, Novi Sad, 2011.

It is also important to say that as part of the project *Family Tradition in Vojvodina as Intangible Heritage*, our colleagues, ethnologists Tatjana Bugarski and Aleksandar Petijevic, conducted several field studies, during which they collected considerable data, related to the *Slava* rituals in Vojvodina.

Realizing the importance of the *Slava* and actively participating in the safeguarding of its material and spiritual values we support the activity of the Ethnographic Museum in Beigrade to inscribe it on UNESCO's Representative List of the Intangible Cultural Heritage.

Sincerely,

Српски музеј хлеба – Јеремија
Браће Видаковића 83
22 410 Пећинци, Србија
E-mail: mhleba@EUnet.rs
Тел: 022 436 141

МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА
Национални комитет за нематеријално културно наслеђе
Влајковићева 3
11 000 Београд

ПРЕДМЕТ: Сагласност за номинацију *Славе* за УНЕСКО-ву Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства

Поштовани,

Овим желимо да исажемо нашу подршку за номинацију *Славе* на УНЕСКО-ву Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства.

Знања о славском колачу – значају, улози, припремању, обредном сечењу - спадају у важне елементе одржања *Славе*, те је њихово бележење, очување и преношење од посебног значаја.

Музеј хлеба у Пећинцима, основан 1995. године, настао је као резултат дугогодишњег истраживачко - сакупљачког рада и у оквиру својих богатих збирки поседује значајну колекцију обредних хлебова (96 различитих врста), обимну документацију о обредним хлебовима, као и колекцију уметничких дела сликара Јеремије са темом славе и обредног славског колача.

Захваљујући томе, Музеј представља важну институцију, како за стицање конкретних знања о различитим врстама славског обредног хлеба, његових локалних специфичности и преплитања различитих утицаја, тако и за преношење знања о *Слави*, као обичају.

Организујући стручне скупове, промоције, различите уметничке радионице, а посебно кроз рад са децом школског и предшколског узраста, Музеј остварује велику улогу у преношењу знања, али и обогаћивању туристичке презентације нематеријалног наслеђа.

Надамо се да ћемо својим активностима допринети упису *Славе* на УНЕСКО-ву листу нематеријалног културног наслеђа.

С поштовањем,

Слободан Јеремић Јеремија
Слободан Јеремић Јеремија

The Serbian Museum of Bread – Jeremija
Brace Vidakovica 83
22 410 Pecinci, Serbia
E-mail: mhleba@EUnet.rs
Tel: 381 22 436 141

MINISTRY OF CULTURE AND INFORMATION
National Committee for Intangible Cultural Heritage
3 Vojkovičeva
11000 Belgrade

SUBJECT: Consent of Nomination of *Slava* (Saint Patron's Day) for the UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity

Dear Sirs,

Hereby we want to express our support for the nomination of *Slava* for the UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

Knowledge about the *slava* bread – the significance, role, preparation, the bread cutting ritual – is an important element in the maintenance of the *Slava* ritual, thus it is especially important to record, preserve and spread that knowledge.

The Museum of Bread in Pecinci, founded in 1995 as a result of long-term researching and collecting, owns a significant collection (96 various types) and extensive documentation about ritual breads as well as assembly of paintings of artist Jeremija, within its rich assortment. Having this in mind, the Museum is an important institution in terms of acquiring specific knowledge about different types of the *Slava* ritual bread, its local specifics and various influences, as well as for spreading the knowledge about *Slava* as a custom.

By organizing professional meetings, promotions, various art workshops, and especially working with pre-school and school-aged children, the Museum plays a big role in the transfer of knowledge, as well as in enrichment of the tourist presentation of the intangible heritage.

We hope that our activities will contribute to inscription of *Slava* on the UNESCO List of Intangible Heritage.

Sincerely,

Slobodan Jeremić Jeremija

* 19320 Кладово * "22. септембар бр.4" * 019.808.146 * 019.807.707 * 808.690 *
Жиро-рачун: 840 – 527668 – 67 Управа за јавна плаћања * ПИБ: 100696511 * Матични број: 17116720 *
* Шифра делатности: 9101 *
e-mail: kulturakld@gmail.com * www.kulturakladovo.rs

Национални комитет за нематеријално културно наслеђе

Поштовани,

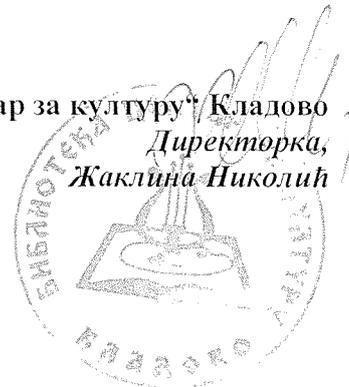
Овим дописом желимо да допринесемо заштити и очувању обичаја везаних за прослављање *Славе*, као јединственог, живог наслеђа у оквиру друштвених обичаја, ритуала и свечаних догађаја, не само на подручју подунавља, него и целе Србије.

Библиотека „Центар за културу“ Кладово, као установа која је препознатљива по врло богатој активности усмереној, како ка промовисању и унапређивању културних вредности, тако и на преношење знања о значају сопственог нематеријалног културног наслеђа, кроз манифестацију „Обичаји са Дунава“, као једним од програма који остварује у сарадњи са релевантним институцијама из области заштите наслеђа, настоји да повећа видљивост културне баштине и укаже могућности њене одрживост.

Надамо се да ћемо својим активностима, али и оваквим иницијативама, допринети упису *Славе* на УНЕСКО-ву листу нематеријалног културног наслеђа.

С поштовањем,

Библиотека „Центар за културу“ Кладово
Директорка,
Жаклина Николић

У Кладову дана 14. марта 2013. године
Број: 56

* 19320 Кладово * "22. септембар бр.4" * 019.808.146 * 019.807.707 * 808.690 *
Жиро-рачун: 840 – 527668 – 67 Управа за јавна плаћања * ПИБ: 100696511 * Матични број: 17116720 *
* Шифра делатности: 9101 *
e-mail: kulturakld@gmail.com * www.kulturakladovo.rs

National Committee for Intangible Cultural Heritage

*3 Vlajkovićeva
11000 – Belgrade*

Dear Sirs,

Hereby we would like to contribute to the safeguarding and preservation of customs related to the *Slava* as unique, living heritage in the sphere of social practices, rituals and festive events, not only in the Danube region, but also through Serbia.

The Kladovo Center for Culture is known for its rich activities aimed at promoting cultural values as well as transferring knowledge about the importance of one's own cultural heritage. Through the event entitled "Traditions of the Danube", one of the programs carried out in cooperation with relevant institutions in the field of heritage safeguarding, the Center seeks to increase the visibility of cultural heritage and to point possibilities for its sustainability.

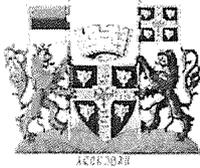
We hope that our activities will contribute to inscription of the *Slava* (Celebration of the Family St. Patron's Day) on the UNESCO List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

Sincerely,

Library Cultural Center Kladovo
Žaklina Nikolić, director

*Kladovo, 14.03.2013.
No: 56*

ЦЕНТАР ЗА ЕКОНОМИКУ ДОМАЋИНСТВА

„Даница Вуксановић“ – Лесковца, Партизанска 7

016/212961; 212890 213541; факс: 232310

cedom@ptt.rs; centar.ekonomika@gmail.com

Заведено под бр: 84-01
У Лесковцу 12.03.2013. год.

МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА Национални комитет за нематеријално културно наслеђе

Влајковићева 3
11 000 Београд

ПРЕДМЕТ: Сагласност за номинацију *Славе* за УНЕСКО-ву Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства

Поштовани,

Потврђујемо сагласност да се *Слава* номинује за УНЕСКО-ву Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства.

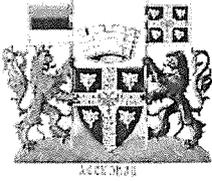
Центар за економику домаћинства „Даница Вуксановић“ из Лесковца кроз манифестацију „Крсна слава, непрекинута српска традиција“ више од две деценије активно доприноси едукацији и промовисању овог веома важног сегмента националног и породичног идентитета. Преношењем специфичних знања о славским обичајима, спремању традиционалних славских јела, организовањем такмичења и изложби најбољих славских колача, Центар настоји да повећа видљивост нематеријалне културне баштине, посебно прослављања *Славе*, али и да укаже на одрживост целовитог обичаја и појединачних елемената.

Надамо се да ћемо својим активностима допринети упису *Славе* Репрезантативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства.

С поштовањем,

в.д. Директора,
Бојан Станковић

ЦЕНТАР ЗА ЕКОНОМИКУ ДОМАЋИНСТВА

„Даница Вуксановић“ – Лесковац, Партизанска 7

016/ 212961; 212890 213541; факс: 232310
cedom@ptt.rs; center.ekonomika@gmail.com

Заведено под бр:84
У Лесковцу 12.03.2013. год

MINISTRY OF CULTURE AND INFORMATION
National Committee for Intangible Cultural Heritage

3 Vojkovicева
11000 Belgrade

SUBJECT: Consent of Nomination of *Slava* (Saint Patron's Day) for the UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity

Dear Sirs,

Hereby we confirm our consent to nominate *Slava* for the UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

Through the event entitled “*Krsna Slava*, an Unbroken Serbian Tradition”, the Leskovac-based Center for Household Economy has been actively contributing to education and promotion of this very important segment of the national and family identity for more than two decades. By transfer of specific knowledge about the *Slava* customs, preparation of traditional *Slava* meals, organization of competitions and exhibitions of the best *Slava* bread, the Center seeks to ensure better visibility of the intangible cultural heritage, especially the *Slava* celebration, as well as to point to sustainability of the tradition as a whole and its individual elements.

We hope that our activities will contribute to inscription of *Slava* on the UNESCO List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

Sincerely,

„Danica v.d. Directora,
Vuksanovića“
Bojan Stanković

20. марта 2013.

Министарство културе и информисања
Национални комитет за нематеријално културно наслеђе
Влајковићева 3
11000 Београд

Поштовани,

Са задовољством потврђујем сагласност да се *Слава* номинује за УНЕСКО-ву Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства.

Крсну славу Светог Андреја Првозваног, славу Краљевског дома Карађорђевића, моја породица, прославља више од једног века, преносећи је с генерације на генерацију и чувајући породичну традицију и обичаје. Прослављање *Славе* и у најтежим околностима представљало је не само начин да се очува породични идентитет и наслеђе, већ и припадност култури и традицији наших предака.

Сматрамо да би упис *Славе*, као једног од наших најпрепознатљивијих елементата нематеријалног културног наслеђа на УНЕСКО-ву Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства, допринео да поред личног, породичног и националног значаја, *Слава* добије и ширу, међународну видљивост.

С поштовањем,

Њ.К.В. Престолонаследник Александар II

20 March 2013

Ministry of Culture and Information
National Committee for Intangible Cultural Heritage
Vlajkovićeve 3
11000 Belgrade

Dear Sirs,

It is our pleasure to confirm our agreement to nominate the *Slava* (patron saint's day) for inscription on the UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

My family has been celebrating the Day of Saint Andrew the First-Called, the Patron Saint of the Royal House of Karadjordjevic, for over a century, passing it down from generation to generation and preserving the family traditions. Even under the harshest of circumstances, the celebration of the *Slava* has been a way not only to preserve the family identity and heritage, but also a sense of belonging to our ancestors' culture and traditions.

We believe that, in addition to its personal, family and national importance, inscription of the *Slava*, one of the most recognizable elements of our intangible cultural heritage, on the UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity, would contribute to broader international visibility of the *Slava*.

Sincerely,

HRH Crown Prince Alexander II

1903.

КОЛО СРПСКИХ СЕСТАРА

Анекс СО Врачар
Његошева 77а, 11000 Београд,
Тел/факс: +381 11 243 22 37
e-mail: kolosestarabgd@beotel.rs

**МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ
И ИНФОРМИСАЊА
НАЦИОНАЛНИ КОМИТЕТ ЗА
НЕМАТЕРИЈАЛНО КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ
Влајковићева 3
Београд**

Београд, 6.3.2013.

ПРЕДМЕТ: Сагласност за номинацију *Славе* за УНЕСКО-ву Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства

Поштовани,

са неизмерним задовољством дајемо сагласност да *Слава* буде номинована за УНЕСКО-ву Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства.

Удружење *Коло српских сестара*, од оснивања, 1903, у свом програму посебно негује очување националног идентитета, имајући у виду значај традиције, посебно када је реч о младом нараштају.

Кроз организовање јавних предавања, под називом „Вече са Колом...“, у Етнографском музеју, *Коло српских сестара* предано ради на очувању тог сјајног културног наслеђа, као и на преношењу знања о значају традиције и неговања обичајне разноврсности.

Поред едукације о значају крсне славе, као јединственог обичаја у Срба, *Коло српских сестара*, у оквиру својих редовних хуманитарних активности, доприноси заштити и очувању *Славе* обезбеђући финансијску помоћ, за прославу, оним породицама којима је та помоћ неопходна.

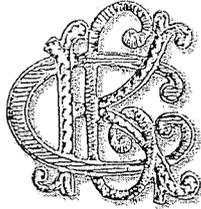
Уверене смо да би упис *Славе* на УНЕСКО-ву Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа, умногоме допринео да носиоци, а нарочито млади људи, схвате важност сопствене традиције и идентитета, али и разумевања, међу различитим заједницама.

Надамо се да ћемо својом подршком помоћи да, поред изузетног националног значаја, са *Славом*, као једном од посебности, буде упозната и шира међународна јавност.

С поштовањем, срдечно,

Мила Викторовић
Мила Викторовић, председница

1905.

КОЛО СРПСКИХ СЕСТАРА

Анекс СО Врачар
Његошева 77а, 11000 Београд,
Тел/факс: +381 11 243 22 37
е-mail: kolosestarabgd@beotel.rs

MINISTRY OF CULTURE AND INFORMATION
National Committee for Intangible Cultural Heritage
3 Vojkovicева
Belgrade

March 6, 2013

SUBJECT: Consent of Nomination of *Slava* (Saint Patron's Day) for the UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity

Dear Sirs,

It is with great pleasure that we confirm our consent to nominate *Slava* for the UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

Since its establishment in 1903, the association Kolo srpskih sestara (Circle of Serbian Sisters) has been particularly exerting efforts to preserve national identity, given the importance of tradition, especially when it comes to the younger generations.

Through the organization of public lectures, dubbed "An Evening with the Circle", held in the Ethnographic Museum in Belgrade, the Circle of Serbian Sisters has been devoted to preserving the great cultural heritage, as well as to communicating knowledge about the importance of tradition and to fostering custom diversity.

In addition to teaching about the importance of *Slava*, as a unique Serbian custom, the Circle of Serbian Sisters contributes to the protection and preservation of *Slava* as a part of its regular humanitarian efforts by providing financial assistance for celebrating *Slava*, to families in need of such help.

We are confident that the inscription of *Slava* on the UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage would greatly help individuals, especially young people, to understand the importance of their own tradition and identity and mutual understanding of different communities.

We hope that our support and consent will help *Slava*, to be introduced to the broad international public, apart from its exceptional national importance.

Sincerely,
Mila Viktorovic
President

Јован Милинковић
Чланови породице: Јован, супруга Чарна и син Ђорђе
Нови Сад
12. 3. 2013. године у Новом Саду

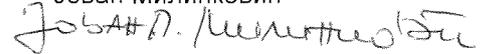
Наша породица Милинковић која је пореклом из Гацка (Херцеговина), славу обележава и слави по обичајима од давнина. Један део породице се тридесетих година преселио и настанио у Војводину у општину Темерин. Са собом су понели и свест о неговању традиције која се односи на очување имена св. Стефана који је до данашњих дана заштитник укућана и породице. Слава се слави од родоначелника породице Милинка по коме су сви касније понели презиме Милинковић. Генерацијама, отац преноси свест о обележавању славе на свог сина или синове. Слављење славе има своје значење у духовном смислу.

Верујемо да светитељ целе године чува породицу која га слави, као и њихов дом. Поред иконе св. Стефана која се налази на зиду унутар куће, једном годишње 9. јануара се обележава дан мученичког страдања поменутог светитеља који је међу првим Христовим апостолима страдао за веру и зато прозван Првомученик. На тај дан се „диже колач“ светитељу за здравље целокупне породице.

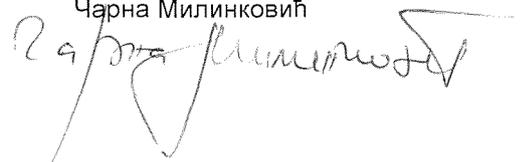
Припреме за славу почињу пар дана пре поменутог датума. Под припремама се подразумева звање свештеника који долази код укућана три-четири дана пре славе и који свети водицу, кади кућу и благосиља укућане. Та водица се чува и уочи славе, када домаћица меси славски колач, она се додаје у тесто. Славски колач има велико духовно значење. Он се украшава облицима који се праве од теста. Углавном су то облици грожђа, голуба, цвећа и све што симболизује веру, мир, здравље, љубав. На средину колача се у облику крста ређају печатњаци који се такође праве од теста. Печатњаци на себи имају скраћеницу грчке речи Исус Христос Ника – Исус Христос Побеђује. Поред славског колача прави се и кувано жито – кољиво које се такође може, али и не мора украшавати. На дан славе наша породица носи на литургију у цркву колач, жито, свећу и вино. У цркву се носе две свеће, једна мања која је забодена у кољиво и друга већа. Мања свећа се вади из жита и оставља упаљена на месту где се свеће пале у цркви. Већа свећа се са славским колачем и кољивом враћа кући. Свештеник освети славски колач, кољиво и свећу. Заједно са свештеником колач се диже у вис и окреће док сви певамо тропар светитељу. После тога свештеник са домаћином ломи колач и три пута га љубе. Породица се моли да св. Стефан чува укућане и да поменути имају здравље, мир, љубав и др. Славу славимо један дан, сваког 9. јануара. У госте нам долазе чланови фамилије, кумови као и сви драги пријатељи. Тај дан је свако добродошао у наш дом.

Слава се у нашој породици прославља од поменутог предка до данашњег дана и никада није прекидано њено слављење. Због тога мислимо да је уписивање славе на Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа УНЕСКО изузетно значајно да би се ова традиција наставила. Мислимо да је прослављање породичног свеца заштитника пример како људи сами одржавају своју традицију и да би упис славе још више подстакло људе да негују своје обичаје.

Јован Милинковић

Чарна Милинковић

Jovan Milinkovic

Family members: Jovan, his wife Carna, his son Djordje

Novi Sad

March 12, 2013

The Milinkovic family, originating from Gacko (Herzegovina), has celebrated the *Slava* (patron saint's day) according to old customs. In the 1930s, part of the family moved and settled in the Municipality of Temerin, Vojvodina. They brought with them the awareness of fostering tradition pertaining to the preservation of the name of St. Stephen that to this day remained protector of the family. The *Slava* has been celebrated since the days of Milinko, the founder of our family from whose name our last name, Milinkovic, was derived. Knowledge of the *Slava* celebration is passed down through the generations from father to son. The *Slava* celebration has its spiritual significance.

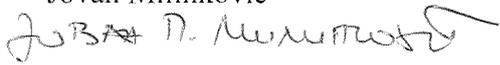
We believe that the patron saint celebrated by the family protects the family and the family home throughout the year. In addition to having the icon of St. Stephen located on a wall inside the house, once a year, on January 9, the family celebrates the day of the saint that is called the Protomartyr as having first suffered death because of the faith. On that day, the cake is offered to the saint to provide health to the entire family.

Preparations for the Slava celebration commence several days beforehand. This means that a priest is asked to come to the house three or four days before the *Slava* and perform the service of blessing of water, cense house, and bless the family members. Holy water is kept until the eve of the Slava when it is used to prepare the *Slava* cake. The Slava cake has great spiritual significance. It is decorated with ornaments made from dough in the shape of grapes, birds, flowers and anything symbolizing faith, peace, health, love. The center of the cake's top surface is decorated with the cross-shaped seals, which are also made from dough. The seals bear ICXC, NIKA, a Greek abbreviation for "Jesus Christ Conquers." In addition to the cake, the *Slava* wheat ("koljivo") is prepared from boiled wheat, which also may or may not be decorated. On the day of the Slava, our family brings cake, wheat, wine and a candle to the church. Two candles, the smaller one embedded into the Slava wheat, and the bigger one, are brought to the church. The smaller candle is extracted from the wheat and left lit in the church. The bigger candle is brought back home along with the Slava cake and wheat. The priest performs the service of blessing the Slava cake, wheat, and the candle. Together with the priest, we all turn the cake and sing the hymn to the saint. After that, the priest and the host break the cake and kiss it three times. The family prays to St. Stephen to protect the family members and to give them health, peace, love, etc. We celebrate the Slava for one day, on January 9 each year. Family members, godparents and all dear friends come to our home. On that day, everyone is welcome to join us at our home.

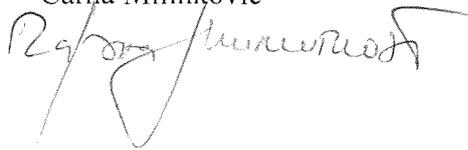
Our family has celebrated the *Slava* from the days of the aforementioned ancestor to the present day and has never stopped celebrating. Therefore, we believe that the entry of a *Slava* on the UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage is

extremely important to continue this tradition. We believe that the celebration of the family patron saint is an example of how people manage to preserve their own traditions and inscription of the *Slava* would further encourage people to foster their traditions.

Jovan Milinkovic

Handwritten signature of Jovan Milinkovic in Cyrillic script.

Carna Milinkovic

Handwritten signature of Carna Milinkovic in Cyrillic script.

Светозар Качар
Челарево
Општина Бачка Паланка
10. март 2013 у Челареву

Породица Качар слави Светог Николу, у народу названог Никољдан (19. децембар). Моји преци, који потичу из Босанског Петровца, увек су славили своју крсну славу. Славу су славили до Другог светског рата и онда су прекинули. Отац Јово и стриц Драго били су у партизанима, а деда Јован је умро пред Други светски рат, тако да је престало слављење славе. После Другог св. рата моја породица је колонизирана 1946. године у Челарево.

Године 1962., када је отац Јово умро, бака Смиљана обнавља традицију славе у породици Качар. Када сам се оженио 1993. године, са Новком која је дошла из краја Шипово где је свака кућа славила славу, обновили смо традицију слављења крсне славе. Пошто сам одрастао са баком, она је причала како се славила слава у Босанском Петровцу и на исти начин и сада славимо славу.

Породицу Качар чине три члана: Светозар, супруга Новка и син Јово. Прославља се скромно, а од гостију се зове само кум. Слава је посна, при чему се већа пажња поклања обреду, а мања гозби. Светог Николу славимо као заштитника куће и породице.

Недељу дана пре славе у кућу нам долази свештеник да прочита молитву и освешта водицу и са том водицом се меси славски колач. Дан пре славе супруга Новка испече славски колач на традиционалан то начин. Колач стакленом чашом прекрсти – обликује крст од отисака чаше. Затим се спрема славско жито (кољиво) тако што се жито кува и кад је готово заслади га шећером.

На дан славе ујутру домаћин пали кандило које се налази испод иконе и у 9 сати ујутру иде у цркву и носи колач, кољиво и вино да се освешта. Од хране се спремају две посне пите: једна је са кромпиром и друга са јабукама. Пече се и риба, а то је обичај који је примљен овде, у Војводини. Припрема се и кромпир салата са луком као прилог уз рибу.

Пре доласка кума облачимо ношњу из нашег родног краја. Кум долази у пола четири, доноси поклон, кафу, сок и кекс. По одласку се дарује кум: обавезно се дарује јабука, раније је добијао пешкир и чарапе, док му се данас припрема да понесе од јела спремљеног са славски ручак.

У четири сата почиње обред. Тада је већ трпеза постављена: на столу се налазе колач, кољиво, вино, свеће и кадионица. Пале се три свеће – симбол српства и православља. Домаћин пали свеће, а затим кадионицу, окади све присутне, свеће, икону и све што је на столу. За то време сви стоје поред стола. Када се окади, свако се прекрсти три пута. Потом окади и себе, прекрсти се и измоли Оченаш.

После тога кум чита *славарицу од 12 кољена*, што је традиција наших предака. После сваког кољена се изговара „Ваиславу и чест“, и крсти се. То представља један благослов у ком се спомињу сви преци, а уједно се кроз песму изражава жеља за благослов и благостање свих у породици.

Потом заједно са сином окрећем колач са десна на лево. Док се окреће колач кум пева „Свјати мученици“. Када се заврши певање са сином преломим колач. Син од своје половине даје пола колача мајци, а домаћин куму. Затим се сви послуже кољивом, а после сипамо сваком у чашу по мало вина. Тиме је обред завршен и свеће могу да се

угасе. Након овог почиње ручак, током ког разговарамо и ручак траје до око 8 сати. После испраћамо кума и дарујемо му јабуку.

Пошто је прослављање породичног свеца заштитника (слава) значајно за многе породице у Србији, ми потписани подржавамо упис на UNESCO Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства. Мислимо да ће упис у великој мери да помогне очувању овог обичаја, пошто је он посебно значајан за међусобно разумевање међу људима у срединама као што је Војводина где живе припадници разних народа.

Svetozar Kacar

Светозар Качар

KACAR NOVKA

Новка Качар

Svetozar Kacar
Celarevo, Backa Palanka Municipality

Celarevo, March 10, 2013

The Kacar family celebrates St. Nicholas on December 19. My ancestors, who came from Bosanski Petrovac, have always celebrated their *Slava* (patron saint's day). They celebrated the *Slava* until the Second World War and then they stopped. My father Jovo and my uncle Drago joined the partisans, while my grandfather Jovan died before World War II, so the family stopped celebrating the *Slava*. After the Second World War, my family was resettled in Celarevo in 1946.

In 1962, when my father Jovo died, my grandmother Smiljana brought the tradition of celebrating the *Slava* back into the Kacar family. When in 1993 I married Novka, who came from the Sipovo region where each family celebrated the *Slava*, we renewed the tradition of celebrating the *Slava*. Since I grew up with my grandmother, she used to talk about how the *Slava* was celebrated in Bosanski Petrovac. And today we celebrate the *Slava* in the same fashion.

The Kacar family consists of three members Novka, my wife, Jovo, my son, and me [Svetozar]. We celebrate modestly, and our only guest is our *kum* [Either best man or a godfather to a child]. We serve lenten foods, paying more attention to the ritual, with less emphasis on the feast. We celebrate St. Nicholas as protector of home and family.

A week before the *Slava* the priest comes to our home to say a prayer and perform the service of blessing of water that is used to prepare the *Slava* cake. The day before the *Slava* my wife Novka bakes the *Slava* cake in a traditional way. She makes a sign of cross on the top of the cake using a glass. She then prepares the *Slava* wheat (*koliva*) from boiled wheat sweetened with sugar.

On the morning of the *Slava*, as a host, I light the vigil light located below the icon and at 9 o'clock I go to church bringing the cake, wheat and wine to be sanctified. In terms of food, two lenten pies are prepared, a potato pie and an apple pie. We also serve fried fish, according to the local custom we adopted here, in Vojvodina. The potato salad with onions comes as a side dish with fish.

Before the *kum* arrives, we put on traditional costumes of our homeland. The *kum* arrives at half past three, bringing gifts, coffee, juice and biscuits. He is given the obligatory apple; in the past, he got a towel and socks, while today he gets a package with a range of the dishes cooked for the occasion.

The ritual begins at four o'clock. The table is already set: the cake, wheat, wine, candles and the incense burner are laid on the table. Three candles are lit – a symbol of Serbianhood and Orthodoxy. It is a duty of the host to light the candles and incense burner, and cense everyone, candles, icon, and everything on the table. During this time, everyone stands beside the table. After that, they cross themselves three times. Then I also cense myself, make the sign of cross, and say the Lord's Prayer.

After that, the *kum* reads from *Slavarica*, the collection of prayers, hymns and songs dedicated to saints, which is the tradition of our ancestors. Words "Vaislavu i cest" and the sign of cross follow each prayer. It is a blessing that mentions all ancestors, as well as a wish, expressed through song, that everyone in the family be blessed and prosperous.

Then, my son and I turn the *Slava* cake from right to left, during which the *kum* sings "Holy Martyrs". After that, my son and I break the cake. My son gives half of his piece to his mother, while I give half of mine to the *kum*. Then we all have some *koliva* and a little wine.

This completes the ritual and candles may be put out. After that, we talk over lunch that lasts until eight o'clock. Then we see off the *kum* and give him an apple.

Since the celebration of the *Slava* is important to many families in Serbia, we, the undersigned, support inscription of the *Slava* on the UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity. We believe that it will greatly help to preserve this tradition, as it is particularly important to promote mutual understanding among people in areas such as Vojvodina inhabited by people of different nationalities.

Svetozar Kacar
Svetozar Kacar

KACAR NOVKA
Novka Kacar

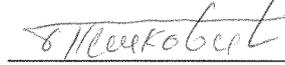
САГЛАСНОСТ

Ја, Петковић Братислав, овим потписујем своју сагласност, желећи да подржим упис *Славе* као обичаја из Србије на УНЕСКО-ву листу нематеријалног културног наслеђа човечанства.

Крсну славу, **Свети Ђорђе** моја породица прославља већ генерацијама и сматрамо је важним делом националног и породичног идентитета, и стога се трудимо да га пренесемо млађим генерацијама.

Надамо се да ћемо својом сагласношћу помоћи да се оснажи предлог за упис *Славе* на УНЕСКО-ву листу светског нематеријалног културног наслеђа.

Крушевац, март 2013.

Братислав Петковић

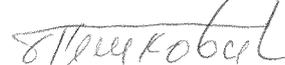
CONSENT

I, Petković Bratislav, herewith sign this consent form, wishing to support inscription of the Celebration of the Family St. Patron's Day (*Slava*) to the UNESCO List of intangible cultural heritage of humanity.

Celebration of the **St. George**, as our family patron's Day, my family has celebrated for generations. We consider it an important part of national and family identity and therefore we try to pass it to the younger generations.

I hope that my endorsement will help enlisting *Slava* in the UNESCO List of intangible cultural heritage.

Kruševac, March 2013.

Bratislav Petković

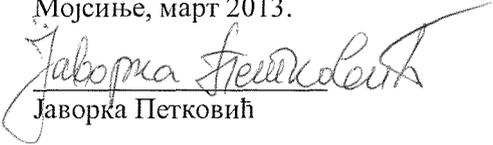
САГЛАСНОСТ

Ја, Петковић Јаворка, овим потписујем своју сагласност, желећи да подржим упис *Славе* као обичаја из Србије на УНЕСКО-ву листу нематеријалног културног наслеђа човечанства.

Крсну славу, св. Архангла Михаила моја породица прославља већ генерацијама и сматрамо је важним делом националног и породичног идентитета, и стога се трудимо да га пренесемо млађим генерацијама.

Надамо се да ћемо својом сагласношћу помоћи да се оснажи предлог за упис *Славе* на УНЕСКО-ву листу светског нематеријалног културног наслеђа.

Мојсиње, март 2013.

Јаворка Петковић

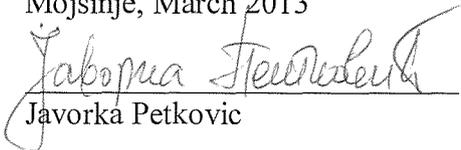
CONSENT

I, Petkovic Javorca, herewith sign this consent form, wishing to support inscription of the Celebration of the Family St. Patron's Day (*Slava*) to the UNESCO List of intangible cultural heritage of humanity.

Celebration of the St. Michael Day, as our family patron's Day, my family has celebrated for generations. We consider it an important part of national and family identity and therefore we try to pass it to the younger generations.

I hope my endorsement will help empower this proposal to the UNESCO List of intangible cultural heritage.

Mojsinje, March 2013

Javorca Petkovic

САГЛАСНОСТ

Поштовани,

Сматрам да је *Слава* једна од најважнијих карактеристика српског идентитета и значајан породични празник у којем учествују сви чланови породице.

Моја породица и ја прослављамо **Светог Стевана**, настојећи да очувамо обичаје које смо наследили од старије генерације, као и да их пренесемо млађим генерацијама.

Надам се да ћу својом сагласношћу помоћи да се оснажи предлог уписа *Славе*, као вредне заоставштине човечанства, на УНЕСКО-ву листу светског нематеријалног културног наслеђа.

Место, март 2013.

Златко Враштић

CONTSENT

To whom it may concern

I consider Celebration of the Family St. Patron's Day (Slava) to be one of the main characteristics of the Serbian identity and significant celebration that includes all family members.

My family and I celebrate **St Steven** with endeavor to preserve the costumes wich we inherited and to pass them to younger generation.

I hope that my endossement will help enlisting Slava in the UNESCO List of intangible cultural heritage.

Место, March 2013

Zlatko Vraštich

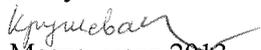

САГЛАСНОСТ

Ја, Милутин Павловић, овим потписујем своју сагласност, желећи да подржим упис *Славе* као обичаја из Србије на УНЕСКО-ву листу нематеријалног културног наслеђа човечанства.

Крсну славу, Свети Архангел Михаило моја породица прославља већ генерацијама и сматрамо је важним делом националног и породичног идентитета, и стога се трудимо да га пренесемо млађим генерацијама.

Надамо се да ћемо својом сагласношћу помоћи да се оснажи предлог за упис *Славе* на УНЕСКО-ву листу светског нематеријалног културног наслеђа.

Место, март 2013.

Име и презиме

CONSENT

I, Milutin Pavlović, herewith sign this consent form, wishing to support inscription of the Celebration of the Family St. Patron's Day (*Slava*) to the UNESCO List of intangible cultural heritage of humanity.

Celebration of the St. Michael Day, as our family patron's Day, my family has celebrated for generations. We consider it an important part of national and family identity and therefore we try to pass it to the younger generations.

I hope that my endorsement will help enlisting *Slava* in the UNESCO List of intangible cultural heritage.

Место, March 2013.

Име и презиме

САГЛАСНОСТ

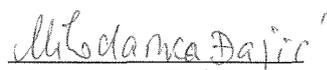
Поштовани,

Сматрам да је *Слава* једна од најважнијих карактеристика српског идентитета и значајан породични празник у којем учествују сви чланови породице.

Моја породица и ја прослављамо св. Николу, настојећи да очувамо обичаје које смо наследили од старије генерације, као и да их пренесемо млађим генерацијама.

Надам се да ћу својом сагласношћу помоћи да се оснажи предлог уписа Славе, као вредне заоставштине човечанства, на УНЕСКО-ву листу светског нематеријалног културног наслеђа.

Ужице, март 2013.

Милодарка Ђајић

CONTSENT

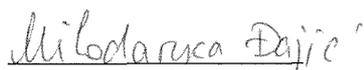
To whom it may concern

I consider Celebration of the Family St. Patron's Day (Slava) to be one of the main characteristics of the Serbian identity and significant celebration that includes all family members.

My family and I celebrate St. Nicolas Day with endeavor to preserve the costumes wich we inherited and to pass them to younger generation.

I hope that my endossement will help enlisting Slava in the UNESCO List of intangible cultural heritage.

Uzice, March 2013

Milodarka Djajic

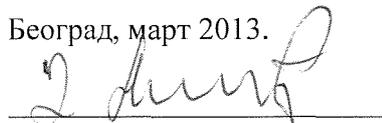
Поштовани,

Сматрам да је *Слава* једна од најважнијих карактеристика српског идентитета и значајан породични празник у којем учествују сви чланови породице.

Моја породица и ја прослављамо св. Јована као нашег заштитника, настојећи да очувамо обичаје које смо наследили од старије генерације, као и да их пренесемо млађим генерацијама.

Надам се да ћу својом сагласношћу помоћи да се оснажи предлог уписа *Славе*, као вредне заоставштине човечанства, на УНЕСКО-ву листу светског нематеријалног културног наслеђа.

Београд, март 2013.

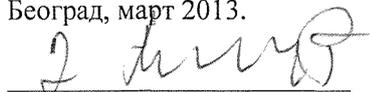
САГЛАСНОСТ

Ја, Драшко Алексић, овим потписујем своју сагласност, желећи да подржим упис *Славе* као обичаја из Србије на УНЕСКО-ву листу нематеријалног културног наслеђа човечанства.

Моја породица прославља *славу* већ генерацијама и сматрамо је важним делом националног и породичног идентитета, и стога се трудимо да га пренесемо млађим генерацијама.

Надамо се да ћемо својом сагласношћу помоћи да се оснажи предлог за упис *Славе* на УНЕСКО-ву листу светског нематеријалног културног наслеђа.

Београд, март 2013.

CONTSENT

I consider Celebration of the Family St. Patron's Day (Slava) to be one of the main characteristics of the Serbian identity and significant celebration that includes all family members.

My family and I celebrate St. John with endeavor to preserve the costumes wich we inherited and to pass them to younger generation.

I hope that my endossement will help enlisting Slava in the UNESCO List of intangible cultural heritage.

Belgrade, March 2013

Drasko Aleksic

ИЗЈАВА

Наша породица Јовановић из села Остружањ у општини Осечина, слави Св. Арханђела Михаила (Аранђеловдан) 21. новембра. У нашој породици слава се прославља већ три генерације и преноси се са оца на сина.

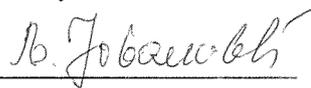
Славу слаavimo један дан.

За славу се спрема : колач (један), свећа, жито и вино. У цркву се ^однесе жито да се освети. Колач се ломи пред ручак када се искупе гости. Међу гостима је и човек који „диже славу“ (он чита, домаћин куће сече колач и ломи га са најпречим гостима из фамилије). Гост који ломи колач из десне руке даје колач домаћоци и она га прихвата у сито уз речи „Пшенични влат ко у долибаче врат“. Госту који је „дизао славу“ и госту који ломи, домаћица даје поклон (најчешће јабуку). После се послуже гости житом и вином. Славски колач се исече и послужи за време ручка. Задржан је обичај да се свим гостима при поласку кући даје се „спрема“ („какав дан, такав част“ значи ако је мрсно торта и месо а ако је посни дан риба и колачи).

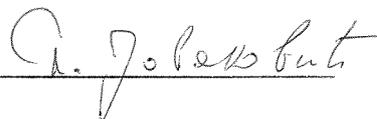
Подржавамо упис славе као обележје нашег, српског народа, у „Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства“.

За породицу Јовановић

Љубисав Јовановић

Славка Јовановић

STATEMENT

Our family, the Jovanovics from the village of Ostruzanj, Municipality Osecina, celebrates St. Michael, the Archangel Day (*Arandjelovdan*) on November 21. The Slava (patron saint's day) has been passed down from father to son through three generations in our family already. It is a one-day event in our family.

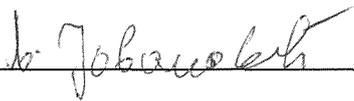
We prepare one Slava cake, candle, Slava wheat [koliva], and wine for the Slava. Koliva is brought to the church to be sanctified. The Slava cake is broken before lunch, when all guests arrive, including a man who participates in the Slava ritual (he prays while the host cuts and breaks the cake with the most important family members). The guest who breaks the cake gives it to the hostess who accepts it and holds it in a sieve while saying, "Let a wheat leaf be broad as the neck of our oldest guest." The hostess gives gifts (usually apples) to both guest who prayed and the one who broke the cake. Guests then have some koliva and wine. The Slava cake is sliced and served during lunch.

We have kept the custom of giving the "*sprema*" [gift] to each guests when they leave (cake and meat, or fish and cakes during the fasting periods).

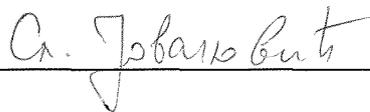
We support inscription of the *Slava*, a characteristic of our, Serbian people, on the UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

On behalf of the Jovanovic family

Ljubisav Jovanovic

Slavka Jovanovic

Изјава
Светомир Димитријевић
Кочино Село
Јагодина
2. март 2013.

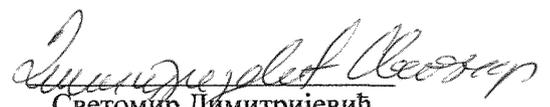
Ми славио славу Светог Николу, 19. децембра. Славу сам наследио од оца и деде, а слави се одавнина. Колико ја зам и дедин деда је славио. Славу славио један дан. Раније, када сам био млађи, а знам из прича старијих славило се увече.

Сто је спреман већ пре подне. Пре 12 сати се пали свећа и сече колач са најближим укућанима, првенствено са сином. Колач се сече на четири дела унакрст. На сваку четвртину се кане по пар капи црвеног вина, а онда се то изручи назад у чашу. Окреће се преко стола и унакрст са сином преломимо колач на пола. Онда се тако преломљен колач прислони на доњи део и где је одломљен и пољуби се уз речи: „У име Оца (онда син понови), Сина (опет син понови), и Светог духа – Амин!“. Затим се та два дела погаче укрсте са осталим укућанима и преломи на четири дела. Гледа се коме припада највећи део, томе ће да буде најуспешнија година. Парчићи се стављају у сито.

Св. Никола је зимска слава и увек је посно. Значи, спрема се посна храна, углавном риба, бобове пихтије, посни густи пасуљ као и посни колачи.

Што се тиче гостију, долази ужа фамилија, моји најближи, најбољи пријатељ са породицом и од жениних брат са породицом. Не долазе сви у исто време, јер неки од наших гостију иду код других на исту славу. Други због посла дођу мало касније. За свакога се посебно поставља сто. Домаћин служи госте, а помажу му укућани. Домаћин не сме да седне док се свећа не угаси. Слави се до касно у ноћ.

За наш дом је прослављање славе веома радостан дан и зато подржавамо да се слава упише на УНЕСКО листу нематеријалног културног наслеђа јер ће онда за ову нашу добру традицију да се сазна у целом свету.

Светомир Димитријевић
(са породицом)

Svetomir Dimitrijevic
Kocino Selo
Jagodina
March 2, 2013

We celebrate St. Nicholas on December 19. I inherited the *Slava* (patron saint's day) from my father and my grandfather, and it has been celebrated since the days of yore. As far as I know, my grandfather's grandfather celebrated the *Slava*. We celebrate for one day. Earlier, when I was younger, my elders told me, it was celebrated in the evenings.

The table is already set in the morning. The candle is lit before noon and the *Slava* cake cut with the closest members of the household, primarily with my son. The cake is cut crosswise into four pieces. A couple of drops of red wine is poured over each piece, and then poured back to the glass. We turn the *Slava* cake above the table and then my son and I break the cake in half. Then I kiss the cake on the bottom part and say while my son repeats after me: "In the Name of the Father – and of the Son – and of the Holy Spirit – Amen." The two halves of the cake are then shared with the others and broke into four parts. The person who gets the biggest slice will have the most successful year. Pieces are placed into the sieve.

St. Nicholas Day is the winter *Slava* and the food served is always lenten. Dishes include fish, broad-bean jelly, thick bean soup, and lenten cookies.

Guests include close family members, my closest, best friend with his family, and my wife's brother and his family. They do not all come at the same time as some of our guests visit other people celebrating the same *Slava*. Some come later, after work. The table is set again for each of them. The host serves the guests, and is assisted by family members. The host cannot sit down until the candle goes out. The *Slava* is celebrated late into the night.

The *Slava* celebration is a very joyous occasion for our family and that is why we support inscription of the *Slava* on the on the UNESCO List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity, because then this good tradition of ours will be known throughout the world.

Svetomir Dimitrijevic
(on behalf of the family)